

е толкова гладък, колкото се очакваше, и тъй като евреите вече не можеха да служат като изкупителна жертва, тези среди видяха в циганите едва ли не причината за неблагоприятието си.

Свободата означаваше също и свобода за сформирание на крайно десни расистки организации, за което спомогна отслабването на контрола, упражняван от полицията. През януари 1990 г. тълпа от 700 унгарци и румънци нападна циганския квартал в Туру Лунг в Румъния. Трийсет и шест от ромските къщи бяха опожарени. Случиха се и други два подобни инцидента същата година в Румъния, при които загинаха четирима цигани. През септември 1990 г. скинхедс нападнаха ромски домове в Егер и Мишколц в Унгария. Следващата година в Млава, Полша, бе извършен погром, при който бяха разрушени девет къщи; в Чехия циганин бе убит при атака на скинхедс в ромски клуб. В Роцок, Германия, крайно десни групировки опожариха център за бежанци, в който били настанени и цигани. Тези атаки продължават и до днес; за всяка страна, отбелязана в речника, има списък на такива нападения; те са споменати и в хронологията.

В Румъния и Македония политически партии на циганите участваха в изборите и цигани бяха избрани за депутати с гласовете на своя народ. В България партии на етническа основа са забранени и цигани станаха депутати с листите на основните политически сили (както е и в Унгария, Чехия и Латвия), докато в Полша оцелялото циганско население е прекалено малко, за да има политическо влияние, макар че съществуват цигански музикални групи и центрове.

Много роми, особено от Полша и Румъния, потърсиха убежище в Западна Европа, но малцина от тях получиха статут на бежанци. В края на 1996 г. германското правителство огласи плановете си за репатриране на 30 000 цигани в Румъния, от където те бяха избягали, за да се спасят от расистките атаки, по време на които са били опожарени много цигански къщи. По-малко се знае за една по-ранна програма за репатриране на цигани от Германия в бившата югославска република Македония.

Сред сравнително малобройното циганско население в повечето западни страни се засили националното чувство, след като те влязоха в контакт с ромските общности на изток. Ромите в Източна Европа бяха запазили своите традиции и при новата власт се чувстваха свободни да пътуват и да канят цигани от други държави на своите фестивали и конкурси. Ромският език бе възроден от навлизането на имигранти и бежански семейства.